

netwerken in de afvalwaterketen

visie op samenwerken aan riolering en zuivering in de regio As50+

Notitie van de ambtelijke werkgroep As50+, bestaande uit de gemeente Bernheze, Boekel, Landerd, Oss, Schijndel, Uden, Veghel en waterschap Aa en Maas en met ondersteuning van Ganzevles Advies & Management.

9 Mei 2016 fg

Inhoudsopgave

Intentieovereenkomst.....	7
Aanleiding	9
Situatie afvalwaterketen en omgeving	11
Plannen met ambitie.....	13
Ontwikkelingen	15
Visie op de ontwikkeling van onze afvalwaterketen	17

Intentieovereenkomst

*Portefeuillehouders komen namens gemeente of waterschap
overeen de watersamenwerking As50+ op basis van
"Netwerken in de afvalwaterketen" verder door te zetten en te
ontwikkelen.*

Uden, 18 mei 2016

Boekel

Bernheze

Schijndel

Uden

.....

.....

.....

.....

Landerd

Oss

Veghel

Aa en Maas

.....

.....

.....

.....

Aanleiding

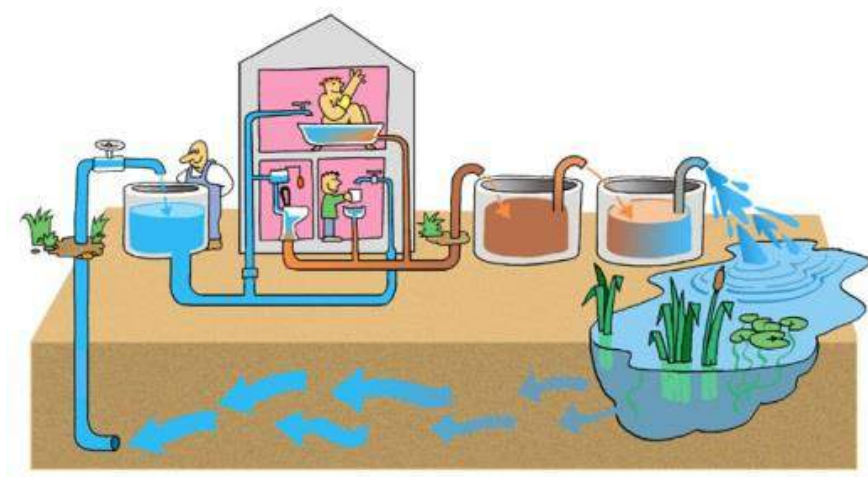
De watersamenwerking As50+ bestaat in 2016 uit het waterschap Aa en Maas en de gemeenten Bernheze, Boekel, Landerd, Oss, Schijndel, Uden en Veghel. Met de nieuwe gemeente Meierijstad nemen per 2017 de gemeente Sint Oedenrode en waterschap De Dommel in de samenwerking deel.

De basis voor het opstellen van een gemeenschappelijke visie op de ontwikkeling van de afvalwaterketen is dat partijen op hoofdlijnen niet principieel verschillend denken over de zorgtaken voor afvalwater, afstromend hemelwater en overtollig grondwater en daar ook vergelijkbaar in handelen. Een gemeenschappelijke visie is een logische vervolgstap in de structurele samenwerking sinds 2011.

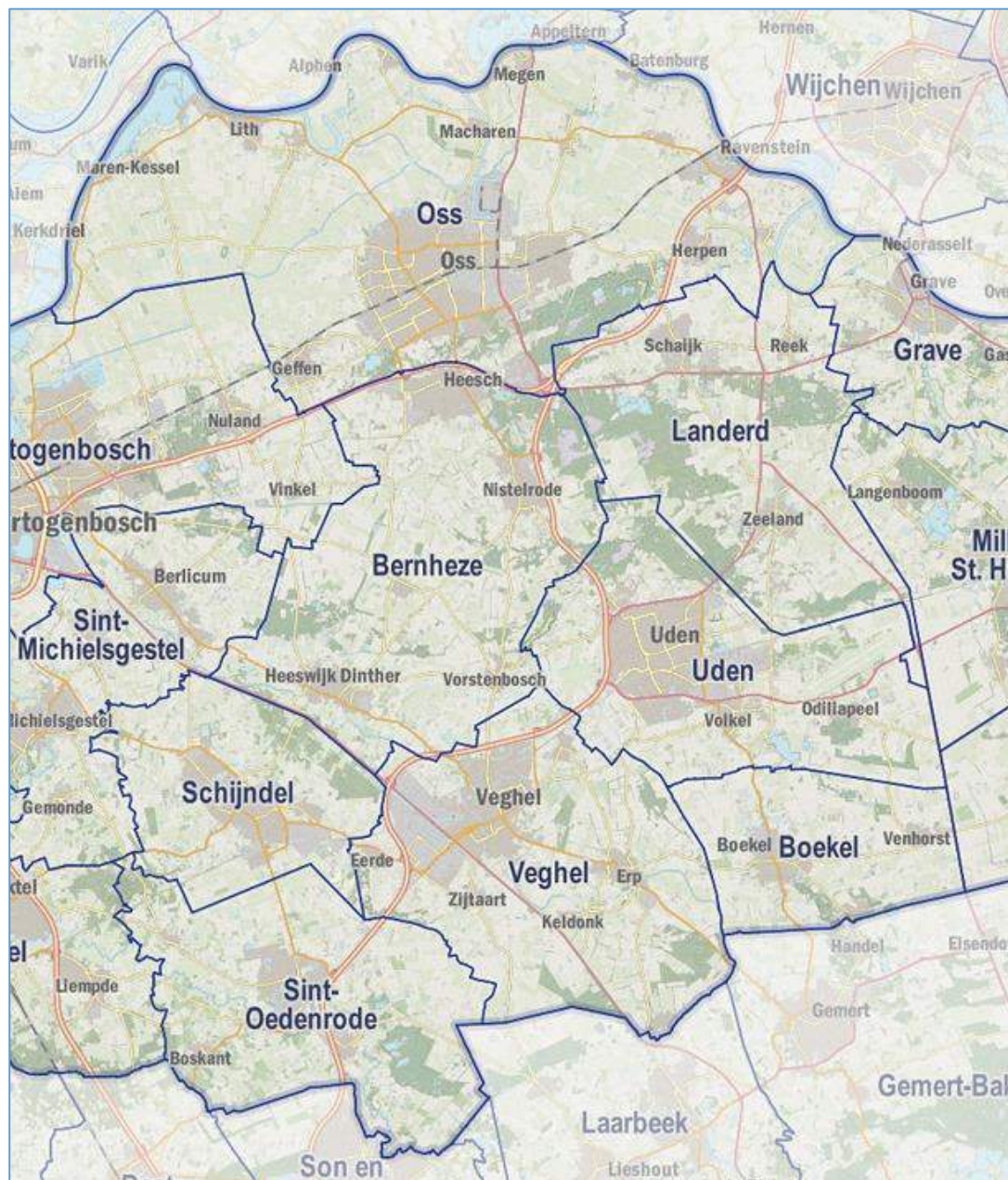
Deze visie richt zich primair op de gemeentelijke watertaken en de zuiveringstaak van het waterschap, oftewel de afvalwaterketen. Het is logisch om de visie verder uit te breiden met betrokkenheid van het drinkwaterbedrijf en het watersysteem naar de gehele waterketen.

Deze afvalwaterketenvisie is daarmee;

- Basis voor voortzetting en uitbreiding van samenwerking en innovatie en een gezamenlijk zorg en invulling voor een slimmere, duurzamere en tegelijkertijd betaalbare riolering en zuivering;
- Basis voor een bredere regionale watervisie op termijn. Het vormt daarmee ook al een eerste stap in programmering voor de omgevingsvisies van gemeenten;
- Basis voor lokale uitwerking in tactische en operationele plannen.

waterketen

Situatie afvalwaterketen en omgeving

In het samenwerkingsgebied behandelen vier zuiveringen het afvalwater van 260.000 inwoners (NB per 2017 280.000 inwoners en vijf zuiveringen) en 16.000 bedrijven. Twee zuiveringen (Dinther en Oijen) zijn gelegen in het gebied, twee daarbuiten (Vinkel en Land van Cuijk). Het gebied omvat meer dan 45 woonkernen en een nog groter aantal zelfstandige rioleringsgebieden met een totale lengte hoofdriolen van ruim 1700 kilometer. Deze gebieden zijn tot in de negentiger jaren in hoofdzaak voorzien van gemengde riolering (afvalwater en hemelwater). Uitbreidingen uit de laatste twintig jaren kennen in hoofdzaak een gescheiden inzameling van afvalwater en hemelwater. Het buitengebied is in hoofdzaak mechanisch gerioleerd.

Het gebied heeft een kenmerkende Brabantse kwaliteit, het "stadteland": een karakteristieke afwisseling tussen grotere verstedelijkte kernen (Oss, Uden, Veghel) en het buitengebied met kernen (het land). Het buitengebied kenmerkt zich door een sterk agrarisch gebruik. In de loop der tijd zijn traditionele landbouwbedrijven omgevormd tot intensieve veehouderijen.

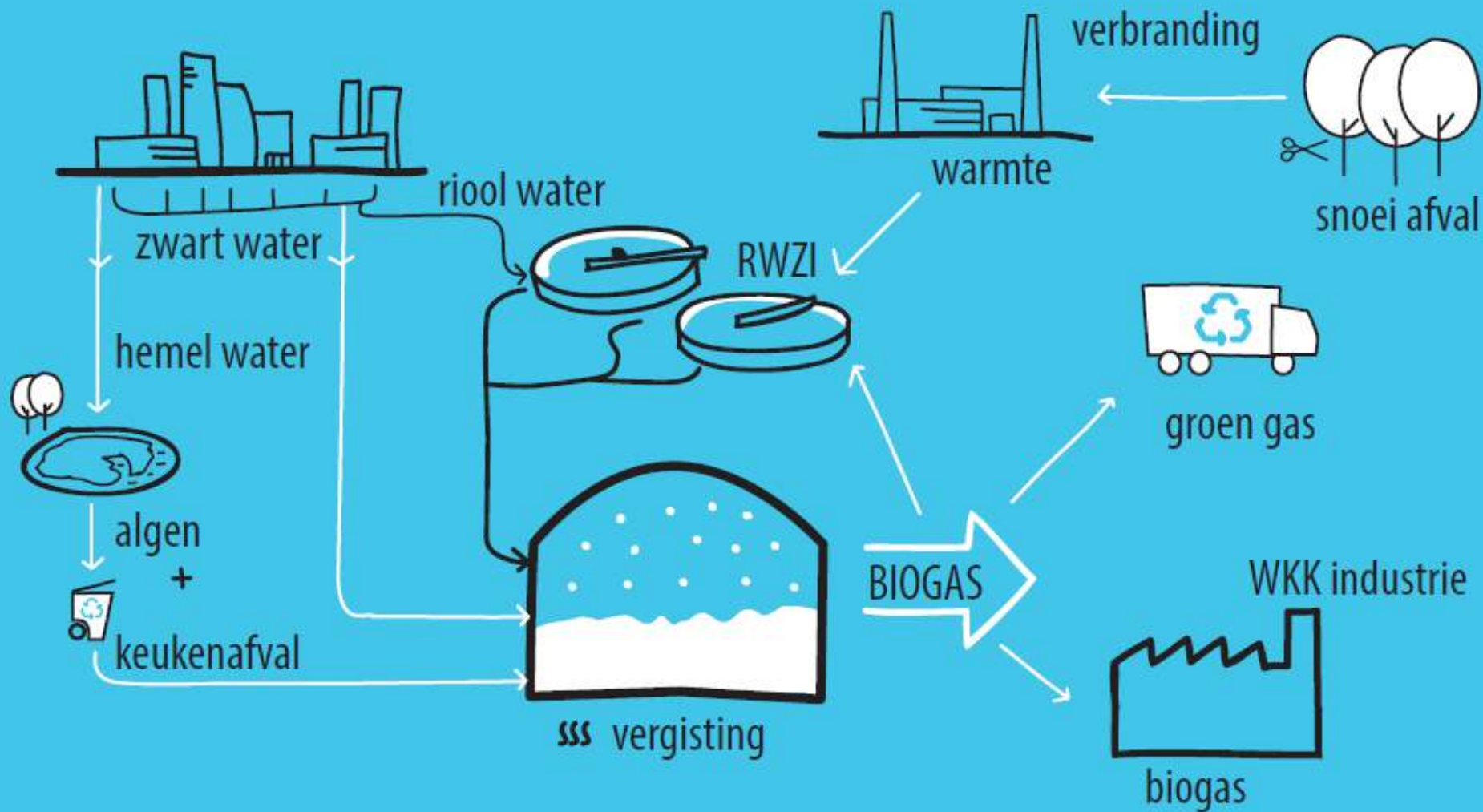
Het gebied helt van zuid naar noord. Van +33 m. NAP in het zuidoosten tot +1 m. NAP in het noorden langs de Maas. Kenmerkend is de Peelrandbreuk: de scheiding tussen de hoger gelegen Peelhorst in het oosten en de Centrale Slenk in het westen. Op het breukvlak van de Peelrandbreuk kwelt grondwater op (wijst). De overgang van hoog/droog naar laag/nat is terug te zien in de bodemopbouw: op de hogere gronden zand, op de lagere gronden langs de Maas en de beken klei.

Het water van de Peelhorst loopt via kleine beken af naar de Centrale Slenk, het stroomgebied van de Aa. Al begin 1600 is de Leijgraaf gegraven om de afwatering te verbeteren voor de landbouw en de waterveiligheid. In de jaren 20 en 70 van de vorige eeuw is de afwatering verder verbeterd door het recht trekken van beken, het

verlengen daarvan tot in het vroegere Peelgebied en de aanleg van nieuwe watergangen. Delen van het westelijk gebied wateren ook af naar de Dommel. Sinds ca. 2000 krijgt een meer integrale aanpak van wateropgaven vorm, met aandacht voor natuur, waterveiligheid en verdrogingsbestrijding.

Het noordelijk deel (Land van Maas) is rivierkleigebied. Om inundaties vanuit de Maas tegen te gaan is dit gebied in de loop der eeuwen ingepolderd. Via weteringen, zoals de Hertogswetering, kan het water naar de Maas via sluizen uitstromen of bij hoge waterstanden worden uitgemalen.

De Aa en de Dommel, de Leijgraaf en de bijbehorende beekdalen vormen de basis voor de bijzondere groene en ecologische kwaliteit van het gebied. De Maashorst op De Peelhorst wordt bijvoorbeeld aangemerkt als landschap met allure, een natuurgebied dat ligt in de gemeenten Bernheze, Landerd, Oss en Uden en dat met 3.500 hectare het grootste aaneengesloten natuurgebied van Noord-Brabant is. De randen van het natuurgebied De Maashorst zijn de leef- en werkomgeving van veel agrariërs.

Kansenkaart

Afvalwaterketen

Plannen met ambitie

Het functioneren van de afvalwaterketen staat niet (meer) los van de omgeving. Eerder gemaakte water(beheer)plannen zijn geïntegreerd in verbrede GRP-en (Gemeentelijk RioleringsPlan of Plan Watertaken). "Water als ordenend principe", "Waterkwaliteit op orde", "Maximaal waterbewustzijn", "Duurzaam, robuust en veerkrachtig" zijn onderwerpen die regelmatig in de plannen terugkomen. Samengevat dekken de begrippen "*schoon, veilig, mooi en voldoende*" de gewenste invulling van water- en rioleringsbeheer.

De kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater staat in het samenwerkingsgebied onder grote druk van het intensieve grondgebruik. Om op termijn aan de Kaderrichtlijn Water te kunnen voldoen, richt het waterschap zich op het verbeteren van de inrichting en beheer van beeksystemen en het optimaliseren van de afvalwaterzuiveringen. Daarnaast blijven waterschap en gemeenten energie steken in het terugdringen van diffuse bronnen.

Een gemene deler in de plannen is het streven naar het scheiden van waterstromen, ofwel het afkoppelen van en niet aansluiten van verhard oppervlak. Insteek hierbij is dat bij nieuw aanleg sowieso een gescheiden inzameling als uitgangspunt geldt en dat afkoppelen meeloopt met ander werk. In de recentere plannen wordt de ambitie van rioleringszorg ook gekoppeld aan de gewenste kwaliteit van de openbare ruimte en/of aan het uitgangspunt dat afvalwater geen afval meer is, maar een bron voor schoon water, energie en nuttige grondstoffen.

Uit de bestaande plannen klinkt een nuchter realiteitsbesef door: ambitie is goed, maar blijf wel met beide voeten op de grond en houdt de kosten binnen de perken, juist ook door samenwerking. In het samenwerkingsgebied ligt het afvalwaterketentarief (riool- en zuiveringsheffing) anno 2016 onder het landelijk gemiddelde.

Schoon, veilig, mooi
en voldoende water

Gemiddeld gewogen riolerings- en zuiveringstarief in de regio As50+ is in 2016 € 326 tegenover € 364 landelijk.

HET NIEUWE OMGEVINGSSTELSEL

De 4 verbeteringen

Een vernieuwend stelsel van instrumenten die met elkaar samenhangen, gebundeld in een Omgevingswet. Voor een inzichtelijk, voorspelbaar en gemakkelijk te gebruiken omgevingsrecht. Die samenhang in beleid, besluitvorming en regelgeving mogelijk maakt. Ondersteund door een actieve en flexibele overheid en een snellere en betere besluitvorming.

1 Omgevingsrecht

Een inzichtelijker en voorspelbaarder omgevingsrecht met een groter gebruiksgemak.

Grote projecten

2 Leefomgeving centraal

Een integraal en samenhangend beleid, besluitvorming en regelgeving voor de fysieke leefomgeving.

4 Besluitvorming

Snellere en betere besluitvorming bij projecten in de fysieke leefomgeving. Met verplichte burgerparticipatie bij grote projecten.

3 Actieve aanpak

Een actieve en flexibele aanpak vergroot de bestuurlijke afwegingsruimte bij het bereiken van doelen in de fysieke leefomgeving.

Kleine projecten

Ontwikkelingen

Natuur, recreatie, intensieve landbouw (agribusiness) en een economische ontwikkeling gericht op Food, Health en Logistiek bepalen de ruimtelijke ontwikkeling in het As50+ gebied. Daarbij zet met name de schaalvergroting van landbouw de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied onder druk. In bestaand stedelijk gebied zal de woningbouwopgave als gevolg van voortgaande individualisering (groei aantal huishoudens) leiden tot herstructurering en inbreiding.

Er is een (mondiale) druk op de beschikbaarheid van grondstoffen (olie, staal, fosfaat, schoon water). Dat vraagt om technologische ontwikkelingen, zuiniger omgaan met dergelijke grondstoffen en om duurzame inrichting van onze productie- en consumptieketens.

We zien een toenemende aandacht voor nieuwe stoffen zoals medicijnresten, antibiotica, hormonen, pathogene en antibiotica resistente bacteriën. Effecten van deze stoffen zijn waar te nemen in het oppervlaktewater. We verwachten dat technologische ontwikkelingen doorgaan zodat op termijn verwijdering doelmatig kan plaatsvinden, maar inzetten op preventie is om meerdere redenen noodzakelijk en beter.

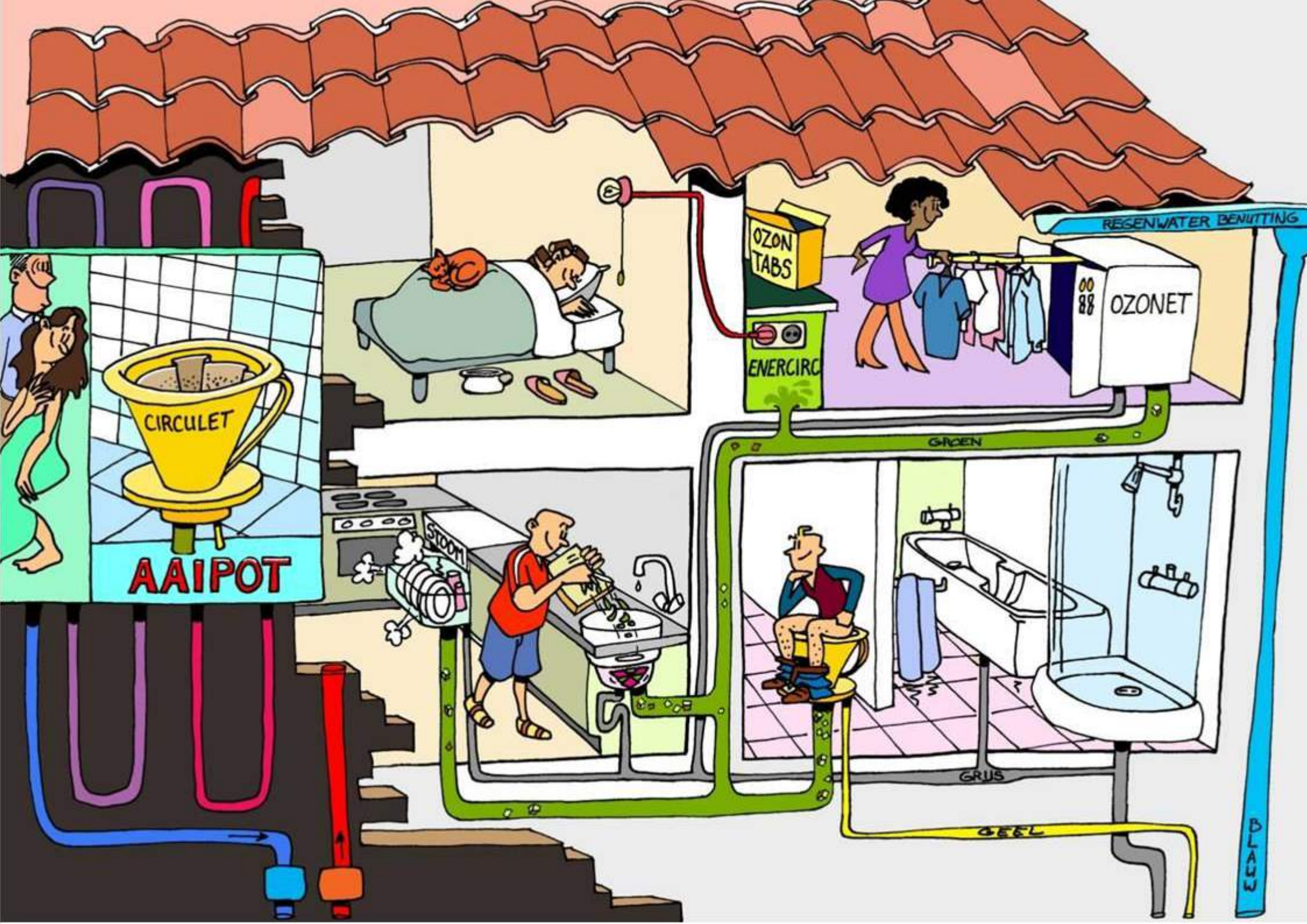
Of het klimaat verandert, is geen vraag meer. De verandering van het klimaat leidt tot grotere schommelingen in weerpatronen. Lange droge perioden en perioden met erg veel neerslag wisselen elkaar af. Met het klimaat veranderen ook flora, fauna en de agrarische bedrijfsvoering.

Marktpartijen zijn steeds beter in staat beheer- en uitvoeringstaken efficiënt uit te voeren. Gemeenten en waterschap sturen steeds vaker voor een langere periode uitvoering aan op basis van prestatie afspraken, waarbij een aannemer zelf de meest efficiënte uitvoering kiest.

Verantwoordelijkheden die voorheen collectief werden opgepakt, worden steeds meer overgelaten aan het individu. De overheid spreekt individuen aan op participatie vanuit de eigen verantwoordelijkheid. Bijvoorbeeld in de zorgplicht regenwater is een verantwoordelijkheid “teruggelegd” bij de individuele perceeleigenaar. Ook bij de financiering van water en riolering speelt de discussie over heffingsgrondslag en tarief richting individuele gebruikers.

Met de nieuwe Omgevingswet wil het kabinet de verschillende plannen voor ruimtelijke ordening, milieu en natuur beter op elkaar afstemmen, duurzame projecten stimuleren en gemeenten, provincies en waterschappen meer ruimte geven om hun omgevingsbeleid af te stemmen op hun eigen behoeften en doelstellingen. Verder biedt de wet meer ruimte voor particuliere ideeën door meer algemene regels toe te passen. Zo ontstaat ruimte voor bijvoorbeeld bedrijven en organisaties om met ideeën te komen.

REGENWATER BENUTTING

OZON
TABS

ENERCIRC

00
88

OZONET

CIRCULET

AAIPOT

GROEN

GRUIS

GEEL

BLAUW

Visie op de ontwikkeling van onze afvalwaterketen

Met deze visie geven we aan wat wij van belang achten voor de gewenste ontwikkeling van de afvalwaterketen op lange termijn.

Ons richtpunt is 2050. Deze termijn hangt samen met het feit dat we met de vervanging en verbetering een systeem voor tientallen jaren vastleggen. Met andere woorden wat we nu aanleggen, kan over meer dan 50 jaar nog effect hebben op de keten. De termijn hangt ook samen met de ambitie van overheden om Nederland in 2050 zo goed mogelijk klimaatbestendig en water robuust te hebben ingericht. We nemen ook de Routekaart afvalwaterketen als uitgangspunt. Hierin hebben Unie van waterschappen, VNG, AgenschapNL en DNV richtingen opgenomen hoe gemeenten en waterschappen in 2030 een grote bijdrage willen leveren aan de verduurzaming van de samenleving door afval om te zetten in schone grondstoffen en energie en schoon water.

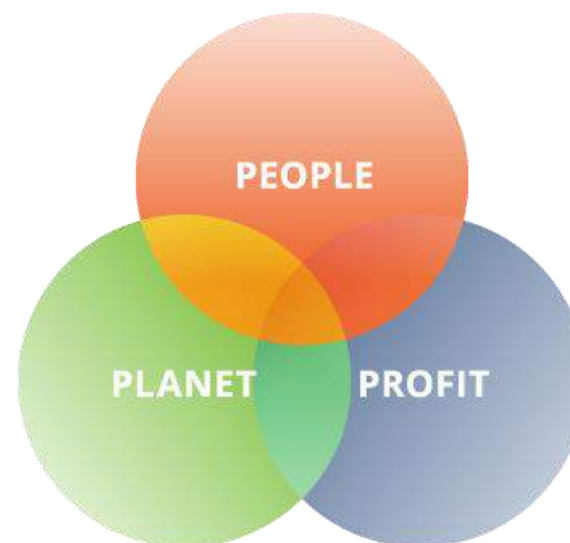
Vanzelfsprekend zijn ook wij niet helderziend, maar we kunnen ons er wel beter toe dwingen om te denken en te handelen in de wetenschap van mogelijke effecten op langere termijn. Onder andere daarmee geven we invulling aan duurzaam handelen. In de komende jaren zal deze visie verder doorontwikkeld worden met nieuwe kennis en inzichten.

Leidend voor deze visie is het principe van "Duurzaam denken, duurzaam doen". Streven naar duurzaamheid is hierbij gelijk aan het vinden van een balans in de kapitalen People, Profit en Planet, ofwel het sociaal culturele, economische en ecologische kapitaal. Dit betekent dat wat we nu ondernemen ook toekomstige generaties in de gelegenheid moet stellen in hun behoeften te kunnen voorzien.

De afvalwaterketen (riolering en zuivering) zoals we die anno 2016 kennen is primair bedoeld om afvalwater zodanig in te zamelen en te behandelen dat de volksgezondheid en de kwaliteit van onze leefomgeving is gewaarborgd. Secundair dient hemelwater en grondwater geen nadelige invloed te hebben op het functioneren van de afvalwaterketen en onze leefomgeving.

Met deze visie geven we richting aan een afvalwaterketenzorg vanuit de volgende invalshoeken:

1. KLIMAATBESTENDIGE INRICHTING
2. WATERBEWUSTZIJN
3. TECHNOLOGIE
4. REGIE
5. SAMENWERKING

De Klimaatbestendige stad

Opgaven

bedragen in euro

Neerslag
problematiek

29
miljard

[netto contant: 10
miljard]

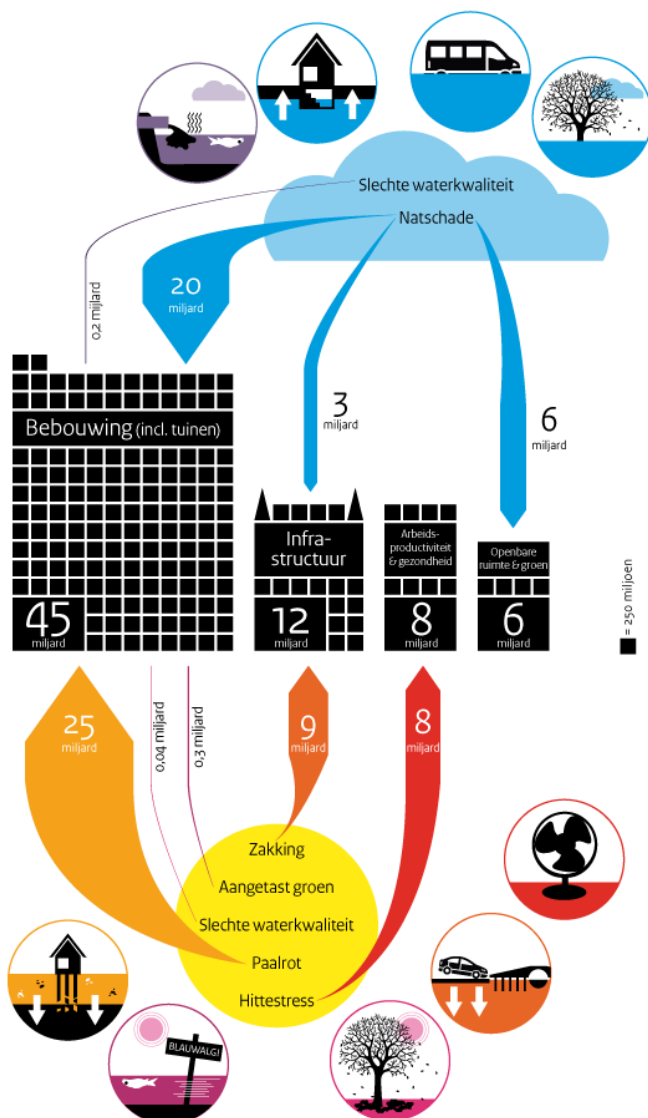
Schade
71
miljard

[netto contant: 22
miljard]

Droogte
problematiek

42
miljard

[netto contant: 12
miljard]

Bron: Deltares 2012.
Geschatte schade als gevolg van
neerslag- en droogteproblematiek,
gecumuleerd over de periode 2013-2050.
De schade als gevolg van paalrot heeft
betrekking op woningen in gebieden met
wegzinking; deze gebieden zijn gevoeliger
voor droogte dan andere gebieden.
[Netto contant: schade over 50 jaar
teruggerekend naar de waarde van deze
schade in 2013 met een jaarlijkse
ontwaarding van 5 1/2 %.]

www.ruimtelijkeadaptatie.nl

KLIMAATBESTENDIGE INRICHTING

De partners in de watersamenwerking hebben zich sterk gemaakt om de emissie uit de afvalwaterketen tot een minimum terug te brengen. Zij hebben ook de basis gelegd voor een verantwoorde verwerking van grond- en regenwater. Zij liften tijdig mee met ruimtelijke ontwikkelingen, via werk met werk, goede afstemming met andere nutspartijen en het investeren in extra voorzieningen gelijktijdig met vervanging van wegen en riolering en wijkrenovaties. Hiermee zijn de extra investeringskosten beperkt gebleven.

De verwerking van regenwater is onlosmakelijk verbonden met het "verharden" van het oppervlak met bouwwerken en wegen. Omgaan met regenwater is daarmee inherent aan inrichting van de openbare en private ruimte. Het besef "dat (regen)water ordent" heeft ertoe geleid dat de feitelijke "houders van regenwater" binnen de gemeente invulling geven aan de gemeentelijke zorgplicht voor regenwater en grondwater. Hierdoor hebben groen- en wegbeheerders en ruimtelijke ordenaars (regen)water structureel meegenomen in hun plannen. Hydrologisch neutraal ontwikkelen is daarmee geïntegreerd in herstructurering van bestaand stedelijk gebied, (ver)nieuwbouw van stedelijk gebied en de inrichting van het buitengebied.

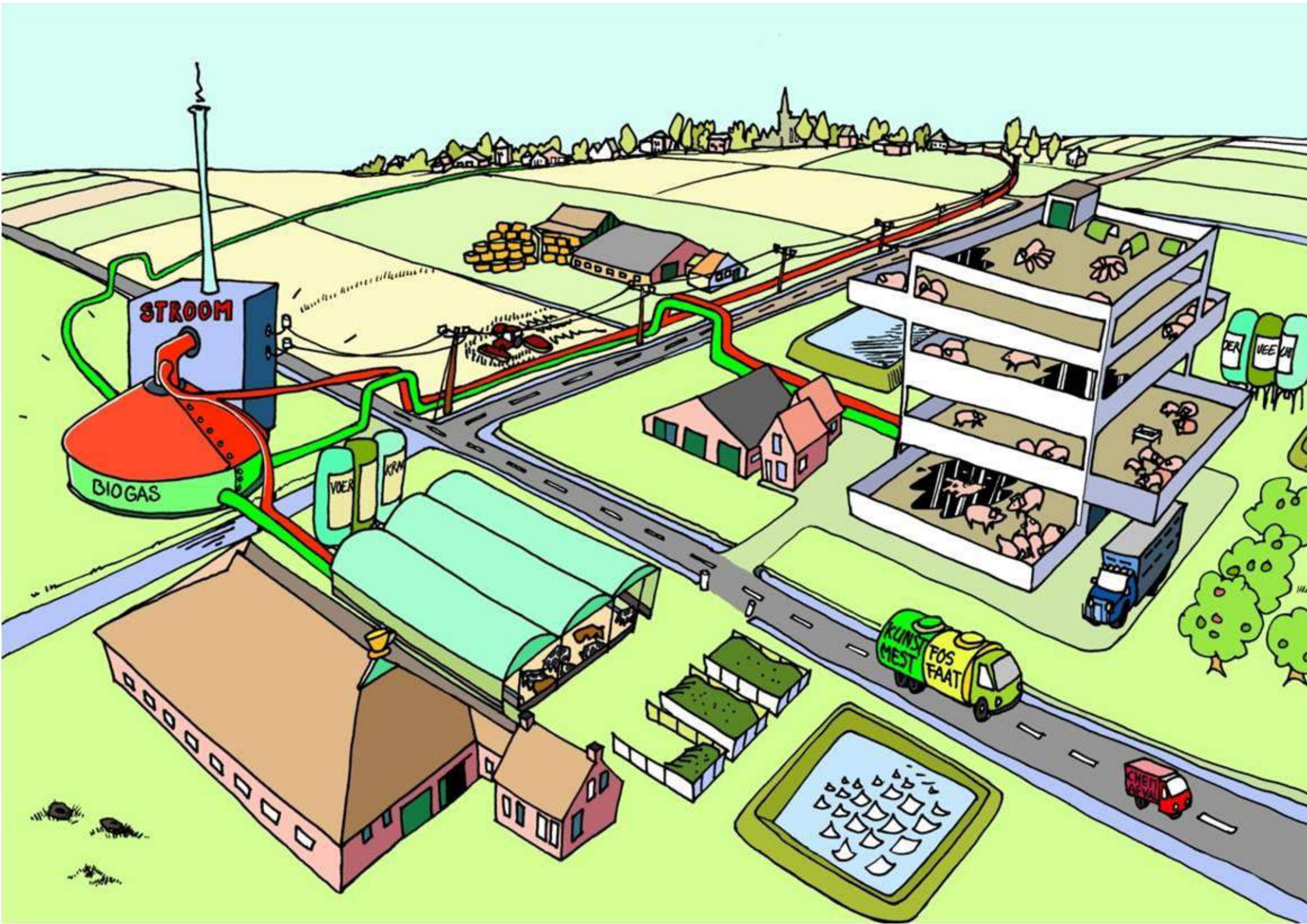
Het afkoppelen van regenwater in het begin van de 21ste eeuw heeft plaatsgemaakt voor het klimaatbestendig ontwerpen van de (publieke) buitenruimte. Daarmee anticiperen we doeltreffend op klimaatveranderingen. We richten de ruimte zo in, dat we grote hoeveelheden hemelwater van hevige buien zonder schade kunnen bergen, dat we regenwater bij voorkeur infiltreren en dat we hemelwater gebruiken bij het "vergroenen en ontharden" van gebouwen en pleinen om hittestress te beperken of te voorkomen. Behoud en versterking van de groene infrastructuur en natuurlijk sponswerking van de bodem vormen daarbij een belangrijke rol. Door systematisch het effect van een maatregel op de omgeving mee

te nemen in de investeringsbeslissing heeft klimaatbestendigheid een plek gekregen in onze ecologische "footprint".

Programma:

- *Wij zetten een gezamenlijke stimuleringsregeling klimaat actief bebouwd gebied in per 2016;*
- *Wij werken aan regionale kennisopbouw en uitwisseling klimaat robuust (her)ontwerp en beheer. We beginnen met een regionaal klimaatatelier.*

WATERBEWUSTZIJN

De (afval)waterketen is een nutsvoorziening met een publiek belang (volksgezondheid). De zorg hiervoor is niet alleen een "overheidsding". De gebruikers van deze nutsvoorzieningen spreken we aan op de eigen verantwoordelijkheid. We maken hen bewust van de "gebruiksregels" en de mogelijkheden om "duurzaam denken, duurzaam doen" in de praktijk te brengen. Daarbij zoeken we ook de samenwerking met het drinkwaterbedrijf en betrekken we alle aspecten van water.

Inwoners participeren in duurzaam waterbeheer door regenwater te benutten en niet onnodig af te voeren, watervriendelijke materialen toe te passen en water in algemene zin schoon te houden en niet te verspillen. Preventie voorkomt dat ongewenste stoffen met nadelige invloed op mens en natuur in het milieu worden verspreid.

Ondernemers geven op eigen wijze invulling aan waterbewustzijn. Zij verbruiken minder water en zijn vanzelf terughoudend met onttrekking van grondwater en de inzet van (kunst)mest en bestrijdingsmiddelen. Het energie- en water neutrale bedrijf is de maatstaf voor duurzaam ondernemen.

Elke inwoner en ondernemer kan voor zijn watervragen terecht bij één aanspreekpunt. De watersamenwerking As50+ informeert hen regelmatig en koppelt duidelijk terug als er vragen of klachten zijn.

www.onswater.nl

Programma:

- *We ontwikkelen het regionaal waterloket voor vragen, informatie en gemeenschappelijke stimuleringsacties;*
- *We zetten gericht in op preventie van lozingen nieuwe probleemstoffen;*
- *We zetten gericht in op "ontharden" en "vergroenen".*

TECHNOLOGIE

De keten zuivert op een efficiënte manier (afval)water voor de volksgezondheid en de waterkwaliteit. Deze wettelijke taak is inhoudelijk niet veranderd. Technologische ontwikkelingen werken een transformatie van de invulling van die taak in de hand. Het sluiten van kringlopen maakt dat het hoofd geboden kan worden aan het uitputten van grondstofvoorraden en het onnodig inzamelen en transporteren van (afval)water.

Met het omzetten van afval in grondstoffen, energie en schoon water levert de afvalwaterketen een duidelijke, zichtbare bijdrage aan de verduurzaming en invulling van de circulaire economie in de eigen regio. De schaal waarop dit plaats vindt, loopt in de pas met initiatieven die rendabele en doelmatige centrale en decentrale oplossingen en preventie aan de bron mogelijk maken. We nemen de Routekaart afvalwaterketen (Unie van waterschappen, Vereniging Nederlandse Gemeenten, AgentschapNI en DNV) daarbij als uitgangspunt.

In het landelijke gebied is de nadruk komen te liggen op geclusterde afvalwaterverwerking en een naar kwaliteit gedifferentieerde watervoorziening.

In het stedelijke gebied zien we meer hybride systemen, waardoor de inzameling veel eenvoudiger wordt. Afvalwater en regenwater zijn gescheiden stromen. De verwerking van regenwater staat binnen een wijk op zichzelf.

Waar nog sprake is van vrijkomend "afvalwater" wordt het op perceel-, wijk- of regioniveau verwerkt tot nieuwe grondstoffen. Bestaande gemengde riolering kan blijven dienen als afvoer van regen- en grondwater of bijvoorbeeld als kabelgoot worden ingezet.

Circulaire Economie

Grondstof

mineraal naar hernieuwbaar

Programma:

- *Het project I-Qua richt zich op ontwikkelen, testen en demonstreren van innovatieve afvalwatervoorzieningssystemen op verschillende types locaties in het buitengebied. In de gemeente Bernheze zal met Europese subsidie een van de locaties worden ingevuld;*
- *We zoeken in de regio meer kansen voor spraakmakende technologische ontwikkelingen om van te leren, om ervaring mee op te bouwen en om de regio op de kaart te zetten.*

REGIE

De rolopvatting en taakinvulling van gemeenten en waterschappen veranderen. De overheidsorganisaties kijken kritisch naar hun rol en taakopvatting, met andere woorden wat zij als organisatie goed moeten kunnen. Voor de taakuitvoering zijn derden in beeld. De gemeenten en het waterschap functioneren als inkoper, regisseur, adviseur en kwaliteitsbewaker. Zij zoeken bij ontwikkelingen en in gebiedsprocessen actief met stakeholders naar pragmatische en doelmatige oplossingen.

De samenwerking As50+ kiest er voor zelf de regie van het afvalwaterketenbeheer te voeren in het publieke domein vanuit een zorg voor volksgezondheid, veiligheid en ruimtelijke inrichting. Op deze wijze kan adequaat worden ingespeeld op particuliere initiatieven en de dynamiek van ruimtelijke ontwikkelingen. Door de schaalgrootte is er ruimte voor innovatie. De betrouwbaarheid van de afvalwaterketen als nutsvoorziening waarborgen is uitgangspunt.

Vanuit een regisserende rol en als onderdeel van een netwerksamenwerking vullen inwoners en bedrijven steeds duidelijker de eigen verantwoording in, zijn aannemers in staat om innovatie in te zetten en is de totale zorg door gemeenten en waterschap gegarandeerd. De afvalwaterketenzorg verandert daarmee van technocratisch oplossen naar adaptief ontwikkelen.

In het As50+ gebied gelden uniforme (afvalwater) tarieven om de zorgtaken te bekostigen. Bewoners en bedrijven worden via de heffingen geprikkeld om verantwoorde scheiding aan te brengen in de zorgplicht afvalwater enerzijds en de zorgplichten regen- en grondwater anderzijds. Daarmee is de zorg voor regen- en grondwater geïntegreerd in het beheer van de openbare ruimte en het watersysteem. Uitgangspunt voor de waterketenzorg blijft de bedrijfsvoering tegen kostendekkende tarieven.

Programma:

- *De regio werkt de visie op regie verder uit naar consequenties voor de individuele organisaties.*

SAMENWERKING

Met het Bestuursakkoord Water zijn gemeenten en waterschappen nadrukkelijker op elkaar aangewezen om gezamenlijk te zoeken naar een efficiënter en effectiever beheer van de afvalwaterketen. Hoewel tot 2020 de nadruk ligt op het zeer beperkt houden van de stijging van de kosten is meer het accent komen liggen op het verminderen van de kwetsbaarheid en het verbeteren van de kwaliteit. De uitwisseling van kennis en “kennissen” heeft geleid tot een resultaatgerichte netwerkorganisatie, die haar bestaansrecht ontleent aan het betrouwbaar en flexibel in kunnen zetten van kennis en capaciteit.

De watersamenwerking heeft duidelijke afspraken gemaakt over het beheer en taakverdeling. We kiezen voor professionaliteit. We zorgen ervoor dat onze eigen deskundigheid hierbij aansluit, zodat er een goede balans is tussen kosten, kwaliteit en risico's. Beheer en onderhoud zijn afgestemd op de actuele toestand van water en riolering, waardoor het risico op calamiteiten acceptabel is. De lijnen zijn kort waardoor snel en adequaat actie kan worden ondernomen. Er is geen achterstallig onderhoud. Dit alles heeft geleid tot lagere beheerkosten.

Waar we voorheen minder gebruik maakten van elkaars kwaliteiten profiteert de regio maximaal van het mobiliseren van de gezamenlijke kennis en kunde. Daarbij schromen we niet om inwoners, ondernemers en andere stakeholders te betrekken bij de transformatie van water- en rioleringszorg. Het samenwerken aan een duurzame en klimaatbestendige inrichting van de afvalwaterketen en openbare ruimte staat model voor een netwerk, waarbij institutionele oplossing niet voorop staan. Nadrukkelijk zoeken we naar innovatieve duurzame oplossingen bij de vraagstukken. De inzet van ICT, gegevens (bigdata) en slimme koppelingen (Internet of Things) maken dat mogelijk.

De organisaties zijn betrokken en gecommitteerd aan de gezamenlijke doelstellingen en de realisatie daarvan. De “Brabantse” gemoedelijkheid en saamhorigheid hebben gestalte gekregen in een aanspreekbare en professionele “waterclub”, die het (publieke) speelveld van water en riolering op eigen wijze controleert.

www.samenwerkenaanwater.nl

Programma:

- *De regio zet de netwerksamenwerking in de waterketen voort en draagt die uit ten gunste van verbredingen op andere werkvelden;*
- *Er worden innovatieve, efficiënte en effectieve ICT koppeling gerealiseerd in beheersystemen;*
- *De regio ontwikkelt gezamenlijk een programmalijn voor stedelijk water en de afvalwaterketen in het kader van de omgevingswet.*

